

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κ.Ο.Θ.
ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ
Λ. Νίκης 73
54622, Θεσσαλονίκη
ΤΗΛ 2310 257 900
FAX 2310 252035
E-MAIL info@tsso.gr
WEB www.tsso.gr
ΕΚΔΟΤΗΡΙΟ Κ.Ο.Θ.
Πλ. Αριστοτέλους
ΤΗΛ 2310 236990

#mousikipantou
ΡΩΣΙΚΟ
CAPRICCIO

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

◇ **26.9.2014** ◇

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α.Π.Θ

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής Γεώργιος Βράνος
Αν. Διοικητική Διευθύντρια Κέλλυ Μιμηκοπούλου

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.) της Κ.Ο.Θ.

Πρόεδρος Κωνσταντίνος Ζέρβας

Αντιπρόεδρος Δόμνα Ευουκίδου

Μέλη Μαρία Βοζίκη, Μιχάλης Λαπιδάκης, Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζικά

ΜΟΥΣΙΚΟΙ Κ.Ο.Θ.

Α' ΒΙΟΛΙΑ Εξάρχοντες Σ. Παπάνας, Α. Σουσαμόγλου *Κορυφαίοι Α* Μ. Μιχαηλίδης, Γ. Πετρόπουλος, Θ. Πατσαλίδης *Tutti* Ε. Παπαδημήτρης, Ε. Δελφινόπουλου, Κ. Αρχοντίης, Γ. Κανδυλίδης, Α. Παπανικολάου, Γ. Παπά, Μ. Σπανού, Ε. Ταλακούδη, Χ. Λαζαρίδου, Γ. Γαρυφαλλάς, Έ. Λάππας, Σ. Κακάμπουρας, Ρ. Εφιμοβό Παπαηλίδη **Β' ΒΙΟΛΙΑ Κορυφαία Α**, Α. Τζιμα *Κορυφαίοι Β* Α. Τζιαφέρης, Ν. Μπόγκοραντ *Tutti* Μ. Τοπσιδής, Θ. Θεοδωρίδης, Δ. Παπαστεργίου, Ι. Both, Ε. Κουζύφ, Π. Μιλαράκη, Ε. Αδαμόπουλος, Μ. Εκλεκτού, Γ. Κουγιουμτζόγλου, Μ. Μιχαηλίδης, Ί. Σελαμαζιδής, Ί. Συμονίδου, Α. Μισυρλή, Ν. Τσανάκας, Ι. Τοπούρια **ΒΙΟΛΕΣ Κορυφαίοι Α** Ν. Νικολαΐδης, Χ. Σειρά *Κορυφαίοι Β* Α. Πορίκης, Α. Βόλση *Tutti* Φ. Ποπίκα, Ε. Παραλίκα, Χ. Βλάχος, Κ. Μητροπούλου, Β. Θεοδωρίδου, Δ. Δελφινόπουλος, Ρ. Τερζιάν, Δ. Φωτιάδης, Π. Μεταξάς, Θ. Σουργκούνης **ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ Κορυφαίοι Α** Β. Σαΐτης, Α. Χανδράκης, Ν. Γκουντιμπο *Κορυφαία Β* ηλ. Μανώλα *Tutti* Β. Δάβαρης, Δ. Πολυζωίδης, Γ. Στέφος, Χ. Γρίμπας, Μ. Ανισέγκου, Δ. Αλεξάνδρου, Ι. Κανάτσου, Ζ. Στέπιτς **ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ Κορυφαίος Α** Χ. Χειμαριός *Κορυφαίοι Β* Γ. Χατζής, Η. Σουμेलίδης *Tutti* Ε. Μπουλασίκη, Ε. Παντελίδου, Α. Κυρίδης, Μ. Σαπουνητζής, Γ. Πολυχρονιάδης, Α. Παρθενάκη **ΦΛΑΟΥΤΑ Κορυφαίοι Α** Ν. Δημόπουλος, Ό. Γκόγκας *Κορυφαίοι Β* Γ. Ανισέγκου, Μ. Χατζή, Ν. Ζήσης *Tutti* Ν. Κουκής **ΟΜΠΟΕ Κορυφαίοι Α** Δ. Καλαξιδής, Δ. Κίτσος *Κορυφαίοι Β* Γ. Τσόγιας-Ραζκόβ *Tutti* Π. Κουγιουμτζόγλου **ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ Κορυφαίοι Α** Κ. Παπαδόπουλος, Χ. Γραονίδης *Κορυφαίος Β* Α. Σταυρίδης *Tutti* Β. Καρατζίβας **ΦΑΓΚΟΤΑ Κορυφαίος Α** Γ. Πολίτης *Κορυφαίοι Β* Κ. Βαβάλας, Μ. Πουλιούδη *Tutti* Μ. Ηλιοπούλου **ΚΟΡΝΑ Κορυφαίος Α** Τ. Ελευθεριάδης *Κορυφαίοι Β* Β. Βραδέλης, Π. Φειζός *Tutti* Δ. Δεσποτόπουλος, Ν. Μήτρος **ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ Κορυφαίοι Α** Σ. Παπαδόπουλος, Γ. Νέτσας *Κορυφαίος Β* Γ. Λασκαρίδης *Tutti* Δ. Κουρατζίνος **ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ Κορυφαίοι Α** Φ. Στεφανίδης, Α. Ντώνες *Κορυφαίοι Β* Φ. Δράκος, Γ. Κόκκορας *Tutti* Ε. Μπαλάς **ΤΟΥΜΠΑ Κορυφαίοι Β** Γ. Τηνιακούδης, Π. Γεωργιάδης **ΤΥΜΠΑΝΑ Κορυφαίοι Α** Δ. Βίττης, Β. Αφανασίειβ **ΚΡΟΥΣΤΑ Κορυφαία Β** Β. Χουζούρη *Tutti* Ε. Αγγουριδάκης, Ν. Μιχαηλίδου **ΑΡΠΑ Κορυφαία Α** Κ. Γίμα **ΠΙΑΝΟ Κορυφαία Α** Μ. Λιακοπούλου | *Έφορος Κ.Ο.Θ.* Ε. Μπουλασίκη *Βοηθός Έφορος* Μ. Ηλιοπούλου

Οι μουσικοί της Κ.Ο.Θ αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Γραμματεία Μ. Νιμμή *Γραμματεία Καλλ. Διεύθυνσης - Εκπαιδευτικά Προγράμματα* Μ. Παπακωνσταντίνου
Υλοποίηση Καλλ. Προγραμματισμού Φ. Χατζησίμου *Προβολή & Επικοινωνία* Σ. Ιωαννίδης,
Ν. Κυριακού *Μουσική Βιβλιοθήκη - Αρχείο* Θ. Καραμανίδου *Λογιστήριο* Μ. Αδάμος, Έ. Τερζή
Ταμείο Έ. Παράσχου, Γ. Κοκόλη *Φροντιστές* Π. Πάντσας, Γ. Νιμμή

Συντονισμός ύλης: Σάκης Ιωαννίδης

Επεξεργασία μουσικολογικών αναλύσεων: Νίκος Κυριακού

Σχεδίαση: dolphins // communication design

Εκτύπωση: ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ - ΧΡΩΜΑ

Απαγορεύεται η φωτογράφιση και η βιντεοσκόπηση από το κοινό κατά τη διάρκεια της συναυλίας.
Επιτρέπεται η είσοδος σε παιδιά άνω των 6 ετών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

Nikolai Rimsky - Korsakov *ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ (15')*

Sergei Prokofiev *ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ ΑΡ. 3 ΣΕ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ, ΕΡΓΟ 26 (27')*

Διάλειμμα

Pyotr Ilyich Tchaikovsky *ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 4 ΣΕ ΦΑ-ΕΛΑΣΣΟΝΑ, ΕΡΓΟ 36 (45')*

Η 56η καλλιτεχνική περίοδος της Κ.Ο.Θ. ξεκινά με εκλεκτή ρωσική μουσική! Ο Ρίμσκι-Κόρσακοφ υπήρξε αναμφισβήτητος ένας από τους θεμελιωτές της εθνικής ρωσικής σχολής, που αξιοποίησε τα ιδεώδη της αντλώντας έμπνευση από τη λαϊκή κληρονομιά. Παράλληλα, η καριέρα του στο πολεμικό ναυτικό του έδωσε τη δυνατότητα να έρθει σε επαφή και με την παραδοσιακή μουσική άλλων λαών κι έτσι ενσωμάτωσε στοιχεία τους στη μουσική του, χωρίς αυτή να χάσει την εθνική της ταυτότητα. Ένα εξαιρετικό δείγμα αυτής της ικανότητάς του είναι το Ισπανικό Καπρίτσιο, που θα απολαύσουμε σήμερα. Ο Προκόφιεφ υπήρξε μαθητής του Ρίμσκι-Κόρσακοφ, αλλά ήταν περισσότερο επαναστάτης από τον δάσκαλό του σε ότι αφορά τη μουσική του. Όντας άριστος πιανίστας, δημιούργησε απαιτητικά κοντσέρτα για πιάνο που αρχικά αντιμετώπιζαν με έντονο σκεπτικισμό έως και αποδοκιμασίες για τα

φουτουριστικά τους στοιχεία. Βλέποντας πως στην πατρίδα του δεν υπήρχε χώρος για τους πειραματισμούς του μετανάστευσε καταρχήν στις Η.Π.Α., όπου έγραψε το μάλλον ειρωνικό και αρκετά επιθετικό 3ο κοντσέρτο για πιάνο. Ο Τσαϊκόφσκι ήταν υποστηρικτής μιας κοσμοπολίτικης μουσικής και οι δυτικές επιρροές του τον έθεσαν εξ αρχής αντιμέτωπο της «Ομάδας των 5» που αντιπροσώπευε τις ρίζες της εθνικής ρωσικής μουσικής. Ακριβώς όμως αυτή η πολυσυλλεκτικότητα του έργου του ήταν και ο λόγος που κορυφαίοι συνάδερφοί του τον χαρακτήριζαν ως τον "πιο Ρώσο από τους Ρώσους συνθέτες". Η εκπληκτική 4η συμφωνία του με τις έντονες αναφορές στο ρωσικό δημοτικό τραγούδι δικαιώνει μάλλον αυτή την άποψη.

Νίκος Κυριακού

Nikolai Rimsky - Korsakov (1844-1908)

ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ, ΕΡΓΟ 34

I. Alborada

II. Variazioni

III. Alborada

IV. Scena e canto gitano

V. Fandango asturiano

Ο Κόρσακοφ έγραψε το Ισπανικό Καπρίτσιο το 1887 σαν ένα λαμπρό πυροτέχνημα για ορχήστρα. Όπως σημείωσε χαρακτηριστικά ο ίδιος «για να λάμψει με εκθαμβωτικά ορχηστρικά χρώματα...». Η αλλαγή των χρωμάτων, η εύστοχη εκλογή των μελωδικών σχημάτων, απολύτως ταιριαστών σε κάθε όργανο, οι σύντομες δεξιοτεχνικές καντέντες για σόλο όργανα, ο ρυθμός των κρουστών κ.λπ. αποτελούν εδώ την κύρια ουσία της συνθέσεως και όχι το φόρεμα ή την ενορχήστρωση. «Τα ισπανικά χορευτικά θέματα με εφοδίασαν με

πλούσιο υλικό για χρήση σε πολυποίκιλα ορχηστρικά έργα...». Το Καπρίτσιο αναμφίβολα είναι ένα καθαρά εξωτερικό κομμάτι, γεμάτο ζωηρή λαμπρότητα. Είναι μια σουίτα από πέντε κομμάτια. Το πρώτο και το τρίτο κομμάτι είναι μια Αλμποράντα («Αυγινή σου ναυλία»), ένα κομμάτι οργανικής μουσικής που συναντάει κανείς στη δημοτική μουσική της Βαλένθιας.

Το δεύτερο είναι μια σειρά πέντε παραλλαγών ενός θέματος, που το εκθέτουν στην αρχή τα κόρνα και το τέταρτο είναι ένα ταιγιάνικο τραγούδι που χαρακτηρίζεται από την εκπεριστροφική παρεμβολή μιας καντέντσας στα διάφορα όργανα.

Το πέμπτο κομμάτι είναι ένας γρήγορος χορός σε τριμερές μέτρο, που κλείνει με το θέμα της Αλμποράντας, που επανεμφανίζεται σαν υπενθύμιση.

Σόλων Μιχαηλίδης

Sergei Prokofiev (1891-1953)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΑΡ. 3 ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΕ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ, ΕΡΓΟ 26

I. Andante II. Andantino

III. Allegro ma non troppo

Ο Προκόφιεφ έγραψε το τρίτο από τα πέντε κοντσέρτα του για πιάνο το 1917, αλλά το επεξεργάστηκε ξανά αργότερα κατά την παραμονή του στις Η.Π.Α.

Η πρεμιέρα του δόθηκε στο Σικάγο το 1921, με ερμηνευτή τον ίδιο το συνθέτη που ήταν και λαμπρός πιανίστας. Πρόκειται για ένα από τα ωραιότερα και τα πλέον αντιπροσωπευτικά έργα της πρώτης περιόδου του Προκόφιεφ, καλογραμμένο τόσο από την άποψη της καθαρά πιανιστικής τεχνικής, όσο και από την άποψη της δομής. Η ρυθμικότητα, χαρακτηριστικό της τεχνοτροπίας του Προκόφιεφ, αποτελεί και εδώ βασικό στοιχείο. Το κοντσέρτο αρχίζει με μια πολύ σύντομη εισαγωγή, όπου κυριαρχεί μια εκφραστική

μελωδία, γεμάτη απλότητα και αφέλεια και στη συνέχεια μπαίνει το πιάνο. Το δεύτερο θέμα, πιο εκφραστικό, εμφανίζεται στο όμπος με συνοδεία πιτσικάτο των γυχόρδων. Χαρακτηριστικό του μέρους αυτού (όπως και του τελευταίου) είναι ότι ο έντονος ρυθμός διακόπεται από ένα εκφραστικό με λυρική διάθεση Andante, που τελικά οδηγεί σε μια λαμπρή κατάληξη. Το δεύτερο μέρος είναι ένα θέμα με πέντε παραλλαγές. Οι παραλλαγές παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, με αντιθέσεις ανάμεσα σε λυρικά τμήματα και σε τμήματα γεμάτα χιούμορ και παραδοξολογίες. Το φινάλε αρχίζει με ένα διάλογο φαγκότου και γυχόρδων που διακόπεται από την είσοδο του πιάνου, το οποίο με τη σειρά του... αντιμάχεται την ορχήστρα ως προς τον τόνο. Τα ξύλινα πνευστά απαντούν διατηρώντας «το καυστικό χιούμορ και τον έργο», κατά την έκφραση του ίδιου του συνθέτη. Μετά από μια σύντομη επεξεργασία η κίνηση ξαναγυρίζει και οδηγεί σε μια λαμπρή Coda.

Σόλων Μιχαηλίδης

Pyotr Ilyich Tchaikovsky (1840-1893)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 4 ΣΕ ΦΑ ΕΛΑΣΣΟΝΑ, ΕΡΓΟ 36

I. Andante sostenuto

II. Andantino in modo di canzone

III. Scherzo - allegro

IV. Finale - allegro con fuoco

Ο Τσαϊκόφσκι έγραψε την 4η Συμφωνία του μεταξύ 1877-78 και την αφιέρωσε «στον καλύτερο του φίλο», εννοώντας τη φίλη και προστάτιδά του Ναντιέζντα φον Μεκ. Η πρώτη κίνηση αρχίζει με μία εισαγωγή όπου προβάλλει το βασικό μοτίβο της συμφωνίας, το μοτίβο της Μοίρας, που είναι καθώς γράφει σε μια επιστολή του ο συνθέτης «η σκοτεινή δύναμη που εμποδίζει την πραγματοποίηση της ευτυχίας και δεν μπορούμε ούτε να την αποφύγουμε, ούτε να τη νικήσουμε». Μετά την εισαγωγή μπαίνουμε στο κύριο μέρος της κίνησης, που είναι κτισμένη σε κολοσιαία κλίμακα. Το πρώτο θέμα διαποτισμένο από ένα αίσθημα πικρίας και πόνου, που αγγίζει τα όρια του άγχους, πρωτοεμφανίζεται στη πρώτα βιολιά

και τα βιολοντσέλα. Το δεύτερο θέμα, πιο απλό, πιο αισιόδοξο, αποτελείται από ένα ρυθμικό λίκνισμα που προβάλλεται από το κλαρινέτο και στη συνέχεια τραγουδιέται με πολύ αβρότητα από τα βιολοντσέλα, τα φλάουτα και τα όμπος. Ένα αίσθημα αισιόδοξίας πάει να κυριαρχήσει, όμως αυτό δε διαρκεί πολύ. Η δεύτερη κίνηση κυριαρχείται από ένα εκφραστικό θέμα διαποτισμένο από μια συγκρατημένη λύπη, μια τρυφερή μελαγχολία. Το Σκέρτσο χαρακτηρίζεται από ένα επίμονο πιτσικάτο των γυχόρδων, στο οποίο αρχικά αντιτίθεται ένα χαριτωμένο θέμα, που ξετυλίγεται με τη συνεργασία των ξύλινων πνευστών και κατόπιν ένα «τραγουδικό» θέμα των χάλκινων. Το δεύτερο θέμα είναι ένα ρωσικό δημοτικό τραγούδι. Με την επεξεργασία των θεματικών αυτών στοιχείων χτίζεται η εν λόγω κίνηση, που κυριαρχείται από μια ασυγκράτητη ορμή, ένα αίσθημα λαϊκής χαράς και ευτυχίας. Η παρουσία προς το τέλος του μοτίβου της Μοίρας δεν αναστέλλει, παρά για μια στιγμή, το κείμερο.

Σόλων Μιχαηλίδης